

Is de val van Bitcoin aanstaande? Of juist niet?

Posted on 26 juni 2021 by Sander Boon

Afgelopen weken is de wereld van de crypto-valuta flink opgeschud. De prijs van Bitcoin daalde afgelopen week tot onder de $30.000, meer dan een halvering van de prijs die er begin april nog voor moest worden neergeteld. Tesla-baas Elon Musk zorgde met zijn twitter-berichten voor grote volatiliteit. Er wordt al geroepen dat de 'Bitcoin-bubbel' leegloopt.

Pogingen om Bitcoin-gebruik onder de bevolking tegen te gaan

Ook toezichthouders en beleidsmakers droegen bij aan de volatiliteit. Zo kondigde de Bank for International Settlements (BIS), ook wel de bank der centrale banken genoemd, aan dat Bitcoin en andere crypto-valuta de hoogste risicoweging krijgen op bankbalansen. Dit betekent dat een bank voor elke Bitcoin die het voor een klant aanhoudt, voor 100% moet zijn gedekt. De BIS calculeert dus in dat de waarde Bitcoin volledig kan instorten.

En dan was er nog China, dat aankondigde dat bedrijven die Bitcoin 'delven', door complexe algoritmes te berekenen, moeten sluiten. Het is een poging om het Bitcoin-gebruik onder de bevolking tegen te gaan. Hier in ons eigen land riep de baas van het CPB, Pieter Hasekamp, zelfs op het gebruik van Bitcoin en andere crypto-valuta maar helemaal te verbieden.

De strijd is begonnen

Er was echter ook positief nieuws. Zo kondigde het midden-Amerikaanse land El Salvador aan dat het Bitcoin gaat accepteren als wettig betaalmiddel. Aan de ene kant worden dus pogingen gedaan om gebruik van de munt te ontmoedigen of zelfs te verbieden, aan de andere kant wordt Bitcoin omarmd als officieel betaalmiddel. Het markeert een bijna schizofrene houding ten aanzien van het fenomeen digitaal geld. Er staat dan ook veel op het spel.

De opkomst van het digitale geld en het ecosysteem dat hier omheen wordt gecreëerd is te beschouwen als het wilde westen van finance. Het heeft ook al een naam gekregen: Decentralized Finance (DeFi).

Wind in de zeilen voor Bitcoin

Wat de toekomst gaat brengen weten we natuurlijk niet, maar er zijn wel twee ontwikkelingen die DeFi en crypto-valuta als Bitcoin veel wind in de zeilen geven:

Ten eerste vertoont het mondiale financiële systeem slijtage. Het verstoort evenwichtige economische groei.

Ten tweede is er sprake van een sluipende erosie van onze klassieke burgerrechten. Dit kreeg vaart bij het bezweren van de corona-crisis.

Privaat geld

De opkomst van nieuw geldsystemen is geen onbekend fenomeen. Het gebeurt echter bijna altijd uit onvrede met de gevestigde orde of bij het ontstaan van nieuwe (ongereguleerde) economische initiatieven.

De opkomst van DeFi lijkt bijvoorbeeld op de groei van het geldwezen in het Europa

van 1450 tot 1600. Het was de opkomst van een nieuwe interregionale economie gedragen door geldhandel en wisselbrieven. Door de vrijheid en de mogelijkheden die het bood genereerde het een enorme opbloei van handel en economie.

Eurodollar geldmarkt

De groei van DeFi doet ook denken aan de opkomst van de ongereguleerde eurodollar geldmarkt in London City vanaf 1955. Banken werden in de nasleep van de grote depressie nog streng gereguleerd. Maar *offshore* in belastingparadijzen ontstonden nieuwe mogelijkheden.

De nieuwe geldmarkt ontwikkelde zich razendsnel, omdat er geen sprake was van regulering. Pas toen toezichthouders de markt in het vizier kregen, bleek die al dermate te zijn verweven met mondiaal opererende banken, dat ze besloten de markt dan maar te omarmen.

Globalisering en schaduwbankieren

De eurodollar geldmarkt staat aan de basis van de onstuimige globalisering vanaf de jaren negentig, maar ook van de instabiele wereld van schaduwbankieren. De kredietcrisis van 2008 maakte duidelijk dat de financiële wereld te snel te groot was geworden.

Sindsdien is er dan ook sprake van een langzame terugtocht van grootbanken. Vooralsnog springen schaduwbanken in het gat, maar hierdoor is het financiële systeem er niet stabieler op geworden. Integendeel zelfs.

Centrale banken voeren nu snel eigen digitaal geld in

Er is sprake van een monetair en financieel systeem dat vergaande slijtage vertoont. Centrale banken moeten steeds forser ingrijpen om het financieel systeem niet uit de rails te laten lopen.

Dit staat steeds sneller opeenvolgende crises en fricties echter niet in de weg. Integendeel, het blijkt steeds vaker dat de forse ingrepen door centrale banken zelf tot fricties leiden.

Omdat centrale banken weten dat het systeem op z'n laatste benen loopt en de private initiatieven in de DeFi-wereld in hun nek hijgen, komen ze nu versneld met digitale varianten van hun eigen valuta: digitaal centrale bank geld.

Beknotting burgerrechten

Dan is er nog de sluimerende onvrede over het overheidsbeleid rondom de aanpak van de Corona-crisis. Om te beginnen is er de afname van vrijheden. In diverse landen zijn noodwetten aangenomen die overheden de macht hebben gegeven om vergaand in te grijpen in het leven van mensen.

Vrijheden krijgen we pas terug in het 'nieuwe normaal' als we voldoen aan de door de overheid gestelde eisen. Het is de testsamenleving, waar je pas weer volledig toegang hebt tot oude vrijheden als je kunt bewijzen dat je negatief bent getest of bent gevaccineerd.

Krijgen we onze vrijheden wel terug?

Het gemak waarmee overheden klassieke burgerrechten met voeten treden is een veeg teken. Onlangs gaf de Estlandse premier Katja Kallas in een interview met de *Financial Times* aan er niet gerust op te zijn dat de vrijheden snel weer zullen worden teruggegeven.

We moeten deze observatie ter harte nemen. Als premier van een land dat decennialang gebukt ging onder het juk van de totalitaire Sovjet-Unie heeft Kallas misschien een wat scherpere kijk op deze materie.

Belangenverstrengelingen

Een ander problematisch aspect van de corona-crisis is de belangenverstrengeling tussen publieke en private partijen. Voor *Wynia's Week* schreef ik eerder al over de dieper liggende oorzaak hiervan.

Het wordt steeds duidelijker dat de maatregelen die de overheden hebben genomen om de corona-crisis te bezweren in belangrijke mate zijn gebaseerd op deze belangenverstrengelingen. In dit geval gaat het om de gedeelde belangen tussen wetenschappers, toezichthouders, farmaceuten en media.

‘Lab-leak’-theorie was eerst complotdenken

Opvallend snel na het begin van de corona-crisis lieten invloedrijke wetenschappers weten dat het virus niet uit het Chinese Wuhan virus-laboratorium was ontsnapt. Er was geen diepgaand onderzoek aan vooraf gegaan, maar de consensus was snel gevonden.

In een brief in het toonaangevende tijdschrift *The Lancet* deden 27 wetenschappers de ‘lab-leak’-theorie in februari 2020 af als complotdenken. Overheden en media schikten zich in de zienswijze van de wetenschappers. De initiatiefnemer van deze belangrijke brief, Peter Daszak, bleek echter zelf een belangrijke speler in het niet ongevaarlijke onderzoek naar corona-virussen.

Maar nu is de wind gaan draaien

Meer dan een jaar lang deden de mainstream en social media aan (zelf)censuur. Er kwam geen onderzoek naar de dubbele petten en de oorsprong van het virus. Inmiddels groeien echter de aanwijzingen dat het virus wel degelijk uit het lab is ontsnapt.

De wind is gaan draaien nadat de *Wall Street Journal* wees op mogelijk bewijs van een ‘lab-leak’. *The Lancet* heeft de dubbele petten van Daszak inmiddels erkend. Het tijdschrift heeft een verklaring aan het oorspronkelijke artikel toegevoegd.

Daszak is inmiddels wegens ‘belangenverstrengeling’ ook verwijderd uit de commissie die onderzoek doet naar de oorsprong van het virus.

Waarom geen generieke medicijnen tegen corona?

Een ander controversieel onderwerp waar steeds meer licht op wordt geworpen is het feit dat Corona mogelijk goed behandelbaar is met goedkope generieke medicijnen. Toch kiezen overheden nog steeds onverkort voor de dure en nog in de testfase verkerende inentingen.

En zowel de mainstream media als de tech-giganten die grip hebben op de belangrijkste social media-kanalen censureren met goedkeuring van overheden nog

altijd artsen en politici die pleiten voor meer onderzoek naar de potentieel effectieve generieke medicijnen.

Dit alles geeft een nogal ongemakkelijk gevoel. Het is dan ook niet vreemd dat er een beweging op gang is gekomen van mensen die kritisch is en verandering wil. De opkomst van DeFi landt dan ook in vruchtbare aarde.

Vrijheid en economische groei lonken

De twee drijvende krachten achter de opkomst van Bitcoin en DeFi zijn de strijd voor vrijheid en de zoektocht naar economisch perspectief. Het is het spiegelbeeld van twee belangrijke observaties in onze huidige tijd: het beknellende en inconsistente overheidsbeleid roept steeds meer wantrouwen op en een inherent instabiel financieel systeem beknot stabiele economische groei.

Zeker is echter dat vrijheid op de langere termijn altijd beter scoort dan onvrijheid. En ook veelbelovende economische vooruitzichten doen het beter dan stagnatie. De generatie die Bitcoin heeft omarmd is zich er scherp van bewust dat beide aspecten worden verenigd in de groei van DeFi.

Terug naar de vraag in de titel van dit artikel. Is de forse waardedaling van Bitcoin het begin van het leeglopen van een bubbel? Wellicht. Het zou echter zomaar kunnen dat het een teken is van groeipijn in een verder rooskleurige toekomst.

Sander Boon *maakt deel uit van de vaste kring van auteurs van Wynia's Week. Wilt u als donateur bijdragen aan Wynia's Week? Graag! Doneren kan op verschillende manieren. Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*